

FISA MASURII 411.112

Măsura 411.112 Instalarea tinerilor fermieri

A. Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Estimarile facute in cadrul consultarilor cu “persoane resursa” din domeniul agriculturii din MVS, a analizei diagnostic si analizei SWOT rezulta ca numarul tinerilor care sint ocupati in agricultura in MVS, marcata de o cadere masiva a industriei chimice din zona care a dominat piata muncii pina in 1990, este in scadere, insa chiar daca o mare parte din tineri au emigrat in tarile UE, au ramas tineri care ar avea disponibilitatea sa preia “mostenirea” agricola de la parinti sau sa apeleze la alte solutii de intrare in posesia unor terenuri consistente pentru a incepe o activitate agricola profitabila. Nu sint exclusi nici tinerii care au lucrat in zona rurala a unor tari UE si in aceasta perioada de criza si-au propus sa se intoarca la origini si sa utilizeze know-how-ul acumulat in agricultura si/sau in servicii pentru agricultura. Procesul de imbatrânire a celor care detin in prezent ferme de subzistenta sau semi-subzistenta va atinge in prezentul exercitiul bugetar un nivel critic. In afara procesului de arendare si/sau concesiune de catre/catre fermele relevante, care a atins un nivel avansat de comasare a terenurilor lucrate (vezi exemplul fermei GUSUTRI SRL din comuna Dragus).

Analizând structura de vîrsta a managementului în cadrul exploatațiilor agricole individuale mai mari de 1 UDE, se constata ca o pondere foarte mare de peste trei sferturi o reprezinta “proprietarii” de exploatații cu vîrsta de 55 de ani si peste, comparativ cu ponderea celor cu vîrsta între 40 si 55 de ani si a tinerilor sub 40 de ani care sint mai putini. Tendinta de îmbatrânire a sefilor de exploatații se observa si în cadrul exploatațiilor cu personalitate juridica. Ponderea exploatațiilor agricole conduse de tinerii fermieri sub 40 de ani a înregistrat un trend descendent în ultima perioada reflectând si un grad scazut de ocupare a acestora în exploatațiile agricole, atit în tara noastra, cât si la nivelul UE-27 (EUROSTAT, 2005). Ca si la nivel national problema vîrstei înaintate este mult mai putin pronuntata în exploatațiile comerciale mai mari. Exemplu, 2 dintre directorii executivi ai societatii CARMOLIMP SA din comuna Ucea (productie vegetala, zootehnie, prelucrarea laptelui si carnilor etc) au vîrsta in jur de 30 ani prelung, dupa terminarea studiilor, friiele afacerii de la parinti).

Având în vedere ca segmentul de vârstă cuprins între 40 și 55 de ani detine în prezent o pondere foarte mare, fără a lua măsuri de întinerire, ponderea sefilor de exploatare cu vârsta de peste 65 de ani va crește semnificativ în perioada următoare. Această tendință, care se manifestă la nivelul întregului spațiu rural al MVS, risca să pună în pericol activitatea agricolă viitoare, cu efecte asupra economiei, peisajului, culturii și tradițiilor satului românesc. Este și unul din multele argumente care au stat la baza definirii misiunii GAL-MVS: “Dezvoltare rurală durabilă într-o zonă cu vechi tradiții – Microregiunea Valea Sâmbetei”. Enunțul **“reînnoirea generației sefilor de exploatare agricole”** devine o necesitate a sectorului agricol din MVS, având ca efect atât îmbunătățirea competitivității acestuia, cât și îmbunătățirea vieții sociale a comunităților rurale. În cadrul atelierelor noastre de lucru s-a acceptat conceptul că *generația tânără de fermieri poate să îndeplinească mai ușor cerințele pe care societatea le solicită profesiei de agricultor și totodată și pe cele cerute prin regulamentele Politicii Agricole Comune: securitate alimentară, igienă și bunăstare a animalelor, diversificare, obținere de produse locale de calitate superioară, conștientizare a rolului pe care îl joacă agricultura în combaterea schimbărilor de climă (utilizarea energiei regenerabile, biodiversitate, reducerea emisiilor de dioxid de carbon), crearea de locuri de muncă și creștere economică în mediul rural, conștientizare a efectelor negative determinate de abandonul terenurilor agricole.*

Prin integrarea Asociației/Cooperativei/Grupului tinerilor fermieri cu celelalte asociații pe care GAL-MVS le va promova în Rețeaua de Dezvoltare Rurală – MVS, tinerii fermieri vor promova, de asemenea, o gamă largă de activități: apropierea de asociația pensiunilor agroturistice - turism rural și valorificare produse (vezi măsura 413.313), de asociația centrelor culturale - conservarea tradițiilor și moștenirii culturale – predarea stafetei către tineri (vezi măsura 413.322Bh) și **desigur de protecție a mediului.**

Argumentele prezentate mai sus (problemele identificate în analiza diagnostic, punctele slabe din analiza SWOT și reflectarea obiectivelor operationale), justifică susținerea acordării sprijinului pentru instalarea tinerilor fermieri, dezvoltarea fermelor comerciale și îmbunătățirea managementului acestora. Ca definiție *instalarea tinerilor fermieri reprezintă activitatea de înființare și/ sau preluare prin transfer de proprietate și/ sau arendă/ concesiune a unei exploatare agricole* între 6 – 40 UDE, care produce în principal produse agricole vegetale și animale (materie

primă) pentru consum uman și hrana animalelor, pentru prima dată în calitate de conducător (șef) de exploatare.

În cadrul procesului de consultare între partenerii (publici, privați, ONG) din teritoriul MVS pe baza analizei diagnostic și analiza SWOT și a consultărilor în atelierele de lucru de tip 01 – pe comune, tip 02 și tip 03 – pe domenii, s-a stabilit ca **prioritate “Sprijinirea tinerilor fermieri”** cu următoarea **“ierarhie de obiective ale măsurii”**: **obiective generale** > creșterea competitivității agriculturii prin – încurajarea instalării tinerilor fermieri; modernizarea fermelor; îmbunătățirea managementului fermelor (o nouă generație de lideri fermieri); **obiective specifice** > creșterea veniturilor exploatatilor conduse de tinerii fermieri; **obiective operationale** > **creșterea sprijin financiar pentru stimularea spiritului antreprenorial și diversificarea activității și creșterea veniturilor.**

Setul de intervenții propuse în cadrul acestei măsuri se înscrie în contextul larg al creșterii competitivității economice în MVS și în special al agriculturii care ține de misiunea strategiei de dezvoltare locală - „dezvoltarea rurală durabilă în MVS”.

Va fi un **proiect pilot prin care tinerii fermieri** vor fi încurajați să preia managementul unor exploatări care să abordeze agricultura în noile condiții tehnologice și de reglementare pe care intrarea în UE ni le oferă și chiar impune. Se va acorda atenție **aspectelor de protecția mediului** precum și constituirii asociației tinerilor fermieri care să se racordeze la alte organizații naționale sau să beneficieze de un schimb de bune practici în țară sau alte țări din UE. Alta miza constă în crearea de locuri de muncă plătite ca salariați atât pentru membri ai propriilor familii cât și a unor familii vecine care dețin ferme de subzistență.

B. Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Măsura 411.112 se înscrie în *Măsura 112 din PNDR Instalarea tinerilor fermieri*, pentru etapa 2010-2013. Sprijinul acordat în cadrul măsurii, are ca scop:

- îmbunătățirea managementului exploatărilor agricole;
- îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatărilor agricole;
- adaptarea producției la cerințele pieței;
- respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de eco-condiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului și sanitar-veterinară.

C. Beneficiari

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin Măsura 411.112 sunt fermierii în vârstă de până la 40 de ani (neîmpliniți la data depunerii Cererii de finanțare), persoane fizice sau juridice care practică în principal activități agricole și a căror exploatație agricolă:

- are o dimensiune economică cuprinsă între 6 și 40 UDE;
- este situată pe teritoriul GAL-MVS
- este înregistrată în Registrul unic de identificare – APIA și Registrul agricol.

Categoriile de beneficiari eligibili care pot solicita sprijin nerambursabil prin Măsura 112, sunt:

- persoană fizică;
- persoană fizică înregistrată și autorizată în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare:

- **individual și independent, ca persoană fizică autorizată;**
- **ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale;**
- **asociat și administrator unic al unei societăți cu răspundere limitată – SRL,** înființată în baza Legii 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Nota: Eventualele conditii de eligibilitate specifice sau restrictive (definite in baza prioritatilor si obiectivelor strategice din PDL-MVS), in cadrul acestei masuri, legate de beneficiarul si actiunea propusa prin proiect, nu pot contrazice conditiile de eligibilitate din Ghidul solicitantului masurii 112 din PNDR.

Precizam totusi ca tinerii fermieri trebuie sa indeplineasca urmatoarele conditii:

- a) au vârsta sub 40 de ani si se instaleaza pentru prima data în exploatatii agricole, ca si conducatori (sefi) ai exploatației;
- b) detin sau se angajeaza sa dobândeasca competente si calificari profesionale în raport cu activitatea pe care urmeaza sa o desfasoare.
- c) prezinta un Plan de afaceri pentru dezvoltarea activitatilor agricole din cadrul exploatației, conform cerintelor din Ghidul solicitantului masurii 112 din PNDR.
- d) sunt membri ai familiei de fermier, care au lucrat mai mult de 50% din timpul lor de lucru în cadrul fermei (nu neaparat în ferma familiei de fermier) cu cel puțin 12 luni înaintea instalării sale pe cont propriu.

e) tinerii fermieri care beneficiază de sprijin prin această măsură sunt obligați să urmeze, în primii trei ani de la primirea sprijinului, cursuri de formare profesională prin Măsura 411.111 de formare în domeniile: managementul exploatarei agricole, contabilitatea fermei, protecția mediului, agricultura ecologică etc.

D. Criterii de selecție locală

D3.1 Criterii de bază:

CB1: Obiectivele proiectului se încadrează în Planul de Dezvoltare Locală - MVS, conform fișei prezentei măsuri - obiective operaționale, beneficiari eligibili, tipuri de investiții și cheltuieli eligibile, bugetul măsurii (DA/NU);

CB2: Exploatarea agricolă pentru care se elaborează proiectul se localizează în teritoriul GAL MVS (la fel și sediul social și eventualele puncte de lucru ale entității juridice care-l implementează) (DA/NU);

CB3: Proiectul prevede o investiție de mediu cu cheltuielile aferente precizate în bugetul indicativ conform Ghidului solicitantului măsurii 112 din PNDR (DA/NU);

D3.2 Criterii cu punctaj:

Nr crt	Criterii de selecție naționale	Punctaj
1	Solicitantul deține o fermă de semi-subzistență Pentru a se acorda punctaj la acest criteriu de selecție, solicitantul completează secțiunea specifică "Stabilirea dimensiunii economice a fermei" a Cererii de finanțare, din care va trebui să rezulte că exploatarea agricolă deținută are o dimensiune economică cuprinsă între 6 și 8 UDE.	15
2	Solicitantul deține o exploatare agricolă (cu profil vegetal/animal) într-o zonă defavorizată. Pentru a se acorda punctaj la acest criteriu de selecție, se verifică dacă întreaga exploatare agricolă este situată în: - zona montană cu handicap natural conform Listei Unităților	

	Administrativ Teritoriale din zona montana defavorizata, prezentata în anexa la Ghidul Solicitantului; - alte zone cu handicap natural decât zona montana conform Listei Unităților Administrativ Teritoriale din România incluse în Zonele Semnificativ Defavorizate/ Listei localităților din Zonele Defavorizate de Condiții Naturale Specifice prezentate în anexa la Ghidul Solicitantului.	5
3	Solicitantul are în proprietate exploatarea agricolă Pentru a se acorda punctaj la acest criteriu de selecție, solicitantul ataseaza la Cererea de Finanțare documente prin care sa demonstreze ca, deține în proprietate întreaga exploatare: - documente care atesta dreptul de proprietate asupra terenului agricol autentificate de notar, conform legislației în vigoare; - documente care atesta dreptul real principal de proprietate al cladirilor din exploatare; - extras din Registrul Exploatarei emis de ANSVSA/DSVSA din care sa rezulte: efectivul de animale deținut, al pasarilor si al familiilor de albine si data primei înscrieri a solicitantului în Registrul Exploatarei, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010).	25
4	Solicitantul face parte dintr-o forma asociativa, recunoscuta conform legislației în vigoare*) Pentru a se acorda punctaj la acest criteriu de selecție, solicitantul ataseaza la Cererea de Finanțare documente prin care sa demonstreze ca acesta este membru al uneia din urmatoarele forme asociative, cu condiția ca solicitantul sa faca parte dintr-o asociatie în domeniul proiectului: - grupuri de producatori recunoscute în conformitate Ordonanța	

	Guvernului nr. 37/2005 privind recunoasterea si funcționarea grupurilor de producatori, pentru comercializarea produselor agricole si silvice, cu modificarile si completarile ulterioare; - grupuri si organizații de producatori în sectorul fructe si legume recunoscute conform Hotărârii Guvernului nr. 1078/2008 privind acordarea de sprijin financiar grupurilor de producatori recunoscute preliminar și organizațiilor de producatori în sectorul fructe și legume; - societate cooperativa agricola, constituita conform Legii nr. 1/2005; - cooperative agricole constituite conform Legii nr. 566/2004, cu modificarile si completarile ulterioare; - organizații de îmbunătățiri funciare constituite conform Legii nr.138/2004, cu modificarile si completarile ulterioare; - membrii ai unei asociații care este membra în Organizații Interprofesionale pentru Produsele Agroalimentare – OIPA. Formele asociative pot fi constituite si recunoscute la nivel local, județean si național. *Se va acorda punctaj numai daca sunt atașate documentele descrise în Cap. 4.1. Documente necesare întocmirii Cererii de finanțare, punctul 12.1.	30
5	Solicitantul acceseaza masura de agro-mediu Pentru a se acorda punctaj la acest criteriu de selecție, solicitantul ataseaza la Cererea de Finanțare documente prin care sa demonstreze ca acesta a accesat Masura 214 „Plați de Agro–mediu” din cadrul PNDR, prin care solicitantul si-a asumat, în mod voluntar, angajamente de agro–mediu pentru o perioada de cinci ani de la data semnarii angajamentului. Solicitantul poate accesa urmatoarele pachete de agro-mediu:	20

	1. Pajisti cu înalta valoare naturala 2. Practici agricole tradi_ionale 3. Pajisti importante pentru pasari-pachet pilot 4. Culturi verzi 5. Agricultura ecologica 6. Pajisti importante pentru fluturi (Maculinea sp.) 7. Terenuri arabile importante ca zone de hranire pentru gâsca cu gât rosu (Branta ruficolis).	
	Criterii de selecție locale	
6	Proiecte care au în componență și investiții de producere a energiei din surse regenerabil utilizate în scopul desfășurării activității. Punctajul se acordă proporțional cu ponderea pe care o are valoarea investiției pentru energie regenerabilă în valoarea totală din Planul de afaceri.	1
7	Proiecte <i>inovative</i> care promovează investiții/acțiuni care nu s-au mai realizat pâna în prezent în teritoriul MVS.	4
	Total	100

Nota. Nu exista punctaj minim pentru aceasta masura. Departajarea proiectelor eligibile, selectate, cu punctaj egal, se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare. Dacă, după aplicarea criteriilor de departajare vor exista proiecte cu același punctaj și aceeași valoare, selectia acestora se va realiza în functie de punctajul obtinut la criteriul 1 national.

E. Precizări privind acțiunile si cheltuielile eligibile: acestea trebuie sa respecte Ghidul solicitantului masurii 112 din PNDR. Toate costurile trebuie sa fie rezonabile, justificate si sa corespunda principiilor unei bune gestionari financiare, în special din punct de vedere al raportului pret-calitate si al rentabilitatii.

F. Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) : 100%

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR – măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
28	28.000	810.000	648000	162.000	-

G. Indicatorii specifici:

Tip de indicator	Indicator	Tinta 2011-2013
Realizare	Numar total de tineri fermieri sprijiniti	28
	Volum total al investitiilor facute de tinerii fermieri (euro)	450.000
	Numar proiecte cu actiuni de mediu	28
Rezultat	Cresterea valorii adaugate brute în fermele care beneficiaza de sprijin	8 %

H. Sinergie cu alte masuri

- Măsura 411.111 Formare profesională, informare și furnizare de cunoștințe.

Deși nivelul de educație al tinerilor din sectorul agricol dar care nu au ajuns lideri este rezonabil, necesitatea activităților de formare, consiliere și consultanță apare în contextul legat de creșterea competitivității și diversificării produselor și activităților din agricultură. De asemenea este necesară restructurarea și modernizarea sectorului agricol, a sectoarelor de procesare și comercializare pentru produsele agricole, de încurajarea afacerilor orientate spre piață, a cerințelor pentru o gamă largă de aptitudini economice și de management cât și de îndeplinirea obiectivului **gestionării durabile a terenurilor și protecției mediului, aplicarea de tehnologii și practici prietenoase mediului și de utilizare a energiei regenerabile.**

Activitățile de formare, consiliere și consultanță sunt necesare și datorită faptului că în MVS există comune care aparțin **zonei montane defavorizate** din punct de vedere natural, unde continuarea activității agricole contribuie semnificativ la menținerea viabilității spațiului rural și acțiunile respective pot aduce valoare adăugată semnificativă acestei zone. De asemenea, teritoriul MVS se intersectează cu **situri Natura 2000** care aduc în plus o nevoie de cunoaștere specială. Asadar, împreună cu Măsura 411.111 **Formare profesională, informare și furnizare de cunoștințe** - pentru grupul țintă format din tineri fermieri - sprijinul care se acordă prin Măsura 411.112 va spori sinergia acestor acțiuni precum și competitivitatea tinerilor agricultori. **Obiectivul operational pentru grupul țintă "tineri fermieri" este:** îmbunătățirea cunoștințelor tehnice, economice și de management; mai detaliat **pentru tineri fermieri:** • pregătire tehnică, economică; • pregătire generală pentru managementul și administrarea fermelor; • respectarea condițiilor de eco-condiționalitate și a Standardelor Pieței Agricole Comune, diversificarea sau restructurarea producției fermelor (introducerea de noi produse și sisteme de procesare); • conștientizarea fermierilor privind probleme generale de mediu în sectorul agricol, în scopul îmbunătățirii protecției mediului; • informări privind introducerea de noi tehnologii informaționale și de comunicare (IT).

- Măsura 411.141, Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență;

- alte măsuri PNDR (dacă vor fi active) conform Ghidului solicitantului măsurii 112 din PNDR.

I. Valoarea sprijinului nerambursabil

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri este de 12.000 de Euro pentru o exploatare agricolă cu dimensiunea minimă de 6 UDE, iar peste această dimensiune, sprijinul pentru instalare poate crește cu 4.000 Euro/ 1 UDE, dar nu va putea depăși 40.000 de Euro/ exploatare.